

Чому вакцинація є важливою?

Вакцина активує вашу імунну систему, не викликаючи захворювання. Вакцинація є простим і ефективним засобом запобігання багатьох небезпечних інфекційних захворювань.

З самого народження ми постійно стикаємося з різноманітними вірусами, бактеріями та іншими збудниками інфекцій. Більшість з них не є шкідливими, багато з них є корисними, але деякі можуть викликати захворювання.

Імунна система організму допомагає захистити нас від інфекцій. Коли ми піддаємося впливу інфекції, імунна система запускає ряд реакцій для нейтралізації збудників інфекцій та запобігання їх шкідливого впливу на організм. В результаті перенесеної інфекційної хвороби, як правило виробляється імунітет, який забезпечує захист і тому ви не захворієте знову на те саме захворювання. Це пов'язано з тим, що імунна система «пам'ятає» збудника інфекції.

Вакцини - простий і ефективний захист від небезпечних захворювань

Перехворівши, організм часто набуває довічного захисту (імунітет на все життя), і таким чином, людина не буде повторно хворіти. Однак існують хвороби (інфекції), які можуть спричинити серйозні ускладнення, або смерть. Метою вакцинації є набуття захисту від хвороби, без ризику захворіти.

При проведенні вакцинації, формується «пам'ять» імунної системи. При вакцинації в організм вводяться ослаблені бактерії або віруси, їх частинки або подібні до них речовини. Тоді імунна система активується і без перенесеної хвороби. Таким чином деякі небезпечні інфекційні захворювання можуть бути попереджені простим і ефективним шляхом. Проти деяких захворювань вакцинація призводить до довічного захисту, в інших випадках ефект знижується через кілька років, і необхідна повторна вакцинація (ревакцинація, бустеризація).

Немовлята легко переносять вакцинацію

Імунна система дитини вже на початку внутрішньоутробного життя готова впоратися з різними збудниками інфекцій, з якими вона стикнеться після народження. Вакцини активують лише невелику частину потенціалу імунної системи дитини та «навантажують» імунну систему набагато менше, ніж звичайні захворювання, наприклад такі як застуда. Тому немовлята легко переносять вакцинацію, в тому числі й кілька вакцинацій одночасно.

Коллективний імунітет

При охопленні вакцинацією більшості населення, залишається мало людей, сприйнятливих до інфекції. Охоплення вакцинацією більшості населення допомагає захистити найменших дітей, які ще не вакциновані, а також людей із специфічними

захворюваннями, через які вони не можуть вакцинуватися. За допомогою вакцинації можна повністю викоринити певні хвороби у світовому масштабі. Так було ліквідовано віспу.

Порядок вакцинації дітей

У Норвегії всі щеплення є добровільними.

Рекомендована програма вакцинації дітей та підлітків у Норвегії включає вакцини проти 12 різних захворювань: ротавірусна інфекція, дифтерія, правець, кашлюк, поліомієліт, ХІВ інфекція (НіВ)/ гемофільна паличка типу b, гепатит В, пневмококова хвороба, кір, паротит, краснуха та (ВПЛ) вірус папіломи людини, який може викликати рак шийки матки та інші види раку, спричинені ВПЛ. Деяким дітям також пропонують вакцину від туберкульозу. Всі ці захворювання можуть бути небезпечними для життя або призвести до серйозних наслідків.

Вакцинацію зазвичай починають, коли дитині виповнюється 6 тижнів. Оскільки деякі хвороби, проти яких вакцинуються, найважче протікають у самих маленьких дітей, слід не зволікати з вакцинацією. Ревакцинацію проводять у шкільному віці.

Як проводиться вакцинація?

Вакцину від ротавірусу вводять перорально (через рот). Інші вакцини вводяться за допомогою ін'єкції. Існують також вакцини, які вводять перорально (через рот), у формі таблеток або у вигляді назального спрею.

Комбіновані вакцини

Комбіновані вакцини використовуються з 1952 року - з початку введення норвезької програми вакцинації дітей. Комбіновані вакцини дозволяють людині отримати захист одночасно від декількох інфекцій. Завдяки комбінованим вакцинам буде потрібна менша кількість ін'єкцій. Комбіновані вакцини викликають менше місцевих реакцій, ніж вакцини, які вводяться окремо.

Що відбувається в організмі під час вакцинації?

При вакцинації в організм вводяться ослаблені бактерії або віруси, їх частинки або подібні до них речовини, від яких ми хочемо отримати захист. Коли активні інгредієнти вакцини зустрічаються з імунною системою організму, організм виробляє імунні клітини та антитіла, які в майбутньому розпізнають справжню інфекцію. Якщо згодом вакцинована людина буде інфікована цими бактеріями/вірусами, її імунна система забезпечить швидшу та кращу імунну реакцію, яка може захистити від хвороби. Таким чином з допомогою вакцинації людина набуває імунітет.

Хороша вакцина повинна забезпечувати достатній і тривалий захист від хвороби, проти якої проводиться вакцинація. Кількість доз залежить від вакцини. Для підтримки ефекту захисту від деяких інфекцій, необхідно провести повторну вакцинацію в старшому віці.

Це стосується зокрема вакцин проти правця, дифтерії, поліомієліту та кашлюку. Повторна вакцинація може бути необхідною при подорожах.

Що таке імунітет?

Коли в організм потрапляють мікроби (віруси, бактерії, паразити або грибки), вони стимулюють його до формування важливих імунних клітин. Після перенесеної хвороби частина імунних клітин «згадує» мікроб, яким був заражений організм. Це називається імунологічною пам'яттю. Наступного разу, коли організм буде стикатися з тим же типом мікробів, імунна система його розпізнає. Захист організму від захворювання стає швидшим і сильнішим, і він може запобігти захворюванню інфікованої людини. Таким чином виробляється набутий імунітет після перенесеного захворювання.